

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень:

Видані Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Дому, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Предплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

КАТАСТРОФА НА ЗБИЖЕВІЙ БІРЖІ.

В сегоднішніх доміняльних виборах фермери повинні уяснити собі, головню коли до них йдуть різні буржуазні партії з обіцянками, одну дуже важку річ — це знищення їхніх продуктів. Консервати, ліберали, прогресисти, всі ті партії і їхні кандидати, до яких українська жовтобланина зграя апелює, щоб заборонити українські робітничо-фармерські організації та їхню пресу — всі ті пани дуритимуть фермерів, що коли вони будуть вибрані до доміняльного парламенту, то й ціни на збіжжя та всі інші фармерські продукти підуть дотори, що взагалі вони будуть боротися за фармерські інтереси.

Говорити вони так можуть і будуть і зник їм від цього не всохне і не відлетить. Але таке балакання, то все одно, що удяпання кием по воді, а навіть того не варта. Бо коли хляпає кием по воді, то бризки скачуть та хвиля по воді розходить, а від тих обіцянок, то навіть того нема. Ми чули вже ті обіцянки від різних промовців згаданих партій, ми чули вже їх через радіо, ми читали вже їх в пресі, але бризки з тих промов до збіжжєвої біржі не долітають, не послухає вона їх і тоді, коли б вони справді були виголошені в парламентарній трибуні. Бо не парламент керує біржами, але напакі, біржі керують парламентами.

Рік тому назад американський парламент, сам президент Гувер, сенатори та всі вища політична сила Злучених Держав постановили врятувати американське фермерство від шквалитного банкрутства. Для цього вони вибрали спеціальний комітет, дали в його розпорядження 500 мільйонів доларів і почали "рятувати", огородивши Злучені Держави високим муром ціла на довів фармерських продуктів.

Минув рік — і що ж ми бачимо? Бачимо, що положення американських фермерів не тільки не покращало, але багато погіршилося. Щоб врятувати ціни на збіжжя, Гуверів федеральний комітет купив 100 мільйонів бушлів пшениці і тримає її, поки не піднісється ціна, але ціна проте летить стрімголов в долину. Фермери, департамент агрикультури, члени парламенту записують запитаннями президента, що буде, як врятувати положення і не можуть дістати відповіді. Цей урядовий комітет не знає, що зробити із закуленою пшеницею, яку він тримав для країної ціни і дотримує вже до нової. Замість дочекатися кращої ціни, він дочекався нової пшениці і коли він тепер кине стару пшеницу на ринок, то цим самим ще більше знизить ціну. Хоч бери та викидай десятки мільйонів бушлів пшениці в море. (Пани й так можуть зробити, хоч б мільйонів робітників не мають куска хліба, бо не мають праці.)

Гатон В. Соммер, посол із Тексасу, промовляючи 19 червня в парламенті, між іншим сказав: "Якщо так далі піде, то за менше, як місяць, ця країна опиниться в обіймах одної з найбільших панів, яку ми коли небудь мали в нашій господарській історії".

Інші представники також говорили подібно, але, повторюємо, те говорення — то все одно, що кием по воді. На біржі катастрофа за катастрофою. Ціни на всі фармерські продукти далі летять в долину. Фермери не отримують навіть половини того, що коштує їх ті продукти виробити. Робітники в містах десятками тисяч ходять голодні, а спекулянти мільйонами фунтів викидають поживу в море, бо думають, що в цей спосіб спинять упадок ціни. Нова кензаська пшениця є вже на ринку по 73 центи за бушель.

Це нам показує, що не з того боку треба починати боротьбу. Ніжка медицина не вигоїть вже отого величезного струпа на капіталістичному тілі, що його називають економічною кризою. Є єдиною тільки порада — покласти в могилу того зогинлого трупа.

Для рятування своєї праці, для того, щоб не бути завтра викинутим із "власної" фарми й не стати в ряди безробітних, фермери повинні злучитися з робітниками й ставати разом з ними до боротьби під проводом комуністичної партії за зміну старої капіталістичної системи й за встановлення справжнього робітничо-фармерського революційного уряду.

Хто в цих доміняльних виборах видає свій голос на кандидатів комуністичної партії, той голосує за повалення капіталістичної системи визиску й насильства, а за встановлення справедливого ладу, в якому спекулянтам-визискувачам не буде місця.

ДЕ ЇХ ПОДІТИ?

Вінніпегська поліція рішила закінчувати безробіття у Вінніпегу в найлегший спосіб: вигнати безробітних з міста. Дивно, що до цього часу не подумалися батьки країни, поліція інших міст, що навіть торонтонський Дрепер не подумався до такої методи ліквідації безробіття. Треба признати радію вінніпегській буржуазній пресі, яка не раз писала, що коли вінніпегська поліція візьметься за цю, то свого діпне.

Зараз вона взялася за ліквідацію безробіття в місті і завдяки старанням за два дні безробітних у Вінніпегу зменшилася

на 72 особи. Засоби, що їх вживає поліція, є такі: вночі, коли увесь християнський люд спить блаженним сном, коли й безробітні уважають своїм природним обов'язком заснути і хоч на пару годин забути про свої порожні жолудки, в той час поліція вибирається на лови безробітних.

Вінніпегські безробітні, власне більша їх частина, мають одну дуже погану прикмету, яка просто наносить ганьбу демократичному ладові — вони не мають де спати. Тоді коли ніч своєю "чорною запаскою" прикриве божий світ, безробітні у Вінніпегу пускаються на "страшний злочин": вони йдуть над ріку, а деякі до порожніх сіпярських чи сїенарських товарних вагонів і там, не платячи за рент, вкладаються спати.

Поліція вислідила й влаштувала на них облаву, в часі якої облатала їм боки й поставила перед яси очі демократичного суду, а цей сказав: за 24 години геть з міста!

Куди? Де є таке місто, поле, ліс, на якому безробітні мали б право переспати ніч? Коли "практичні християни", йдучи за "непрактичними заповідями" Христа, вивласнювали індіанців, то залишали їм обори (так звані індіанські резерви), а от про безробітних ніхто тоді не подумав, а зараз нема вже вільних земель, щоб зробити з них резерви для безробітних. Зате ж не забули ці християни влади спеціальний закон про володіння, на підставі якого, коли не маєш притулку і що їсти, виженуть тебе з міста протягом 24-ох годин.

Куди? До каянів. Бо коли задумаєш прийти до другог-го міста, там зроблять з тобою те саме.

"Укр. Голос" писав недавно, що в Харкові поли жebraють. Треба просто подивитися далекозорість "Укр. Голосу". Але коли "Укр. Голос" бачить більшовицьке під лісом, то демократично не бачить він під носом. До того ж ропи вже пару тисяч літ проповідують: "не журитися, що не маємо що їсти, пити, чи в що одягнутися. Подивіться на північ небесні, які не снуть і не жнуть, а проте отець небесний кормить їх". Тож тут дивного нічого бути не може, коли трудящі Радянського Союзу сказали єгомосіям, щоб вони на досвіді переконалися, чи накормить їх отець небесний, коли вони не працюватимуть. Знову ж інакше маєється справа з безробітними в Канаді. Вони не хочуть бути північними небесними. Вони домагаються праці, а отець земний, демократичний, дає їм клоби. Коли вони не мають де переспати, то їх вигонять з міста. А за містом — що?

Ану, дайте відповідь на це, ви, панські підлизники!

НОЖИЦІ ВІДІЗВАЛИСЯ.

(Стаття М. Ірчана спеціально для "Укр. Роб. Вістей".)

II.

Наприкінці "Український Голос" з 7-го травня знову пускає слово за — розкуркуляннями куркулями "з різних губерній". Куркулів він називає "звичайними селянами", ніби це якісь надзвичайні селяне. Ми ж селян ділимо на бідних, середняків і куркулів і в цьому наш розходження з "Укр. Голосом". Що радянська влада при допомозі бідняків і середняків під керівництвом ленінської партії в тих округах, де сільське господарство колективізується, ліквідує останні капіталістичні гнізда, рештки визискувачів в соціалістичній країні — це факт. Куркулі, "найбільш зирські (як казав Ленін), найбільш грібі і найбільш дикі визискувачі" намагалися направити сільське господарство капіталістичним шляхом, а радянська влада веде його соціалістичним. В радянській державі не може існувати визиску бідняків і середняків. Радянська влада завжди обмежувала розвиток куркулів і давала широку допомогу тільки біднякам і середнякам, направляючи їх на шлях колективізації. Раніше не можна було замінити куркульську продукцію хліба, а тепер комуні, колективні і радянські господарства дають хліба більше, як давали куркульські. Тому тепер й приступлено до ліквідації куркульства, як класу. До недавнього колективи об'єднували не велике число бідноти і середняків. Колективні господарства були островами в морі дикого господарства, а тепер широкі маси, на власному досвіді переконалися, що об'єднатися в колективи краще, як працювати на своєму маленькому шматку землі і мільйони бідняків та середняків стають об'єднуватися в колективи. І в тих районах біднота відібрала в куркулів їх господарства, нажиті на народній біді та передавала в користування колективів, а куркулів виселила з їхніх хат, а навіть, як ще ніколи. Почався дійсний голод, величезні податки і дорожнеча просто душать наших людей. Економічне банкрутство Польщі відбивається впершу чергу на нашому оgrabленому, бідному селянстві. Та "Укр. Голос" мовчить. Він цього не знає, про це ніхто йому не пише. За це пишуть про біду куркулів на Радянській Україні і за ними

він плаче. Бо куркулі — це ж колишня опора Петлюри і різних погромницьких банд. А Польща — союзниця Петлюри. З Польщею пан Петлюра підписав варшавський договір, яким віддав Галичину польським панам. Хіба ж можна вимагати, щоб "Укр. Голос", орган петлюрівщини, міг виступити проти Польщі?

Мимоволі мої очі зупинилися на "Комунікати центрального протестаційного комітету", що надрукований такий ж в тому 19-тому числі "Укр. Голосу". Для вас, товариші, це вже стара історія, для мене новий сміх, що переходить в регіт. Цілий цей комунікат, що ніби має бути протестом проти засуду Ефремова і його компаньйонів по контр-революції і підписаний якимось М. Стечишином і Свистуном, зводиться до — ворухнення великим пальцем в червнику. Така варієтність його. Все ж використати цей "протест" в нас, на Україні, можна в — гумористичному журналі "Червоний Перець". Хай порежучуть робітників і селяне.

А загалом — надто вже записали мої статті "Укр. Голосу", коли він аж так багатомісця відволідить ім на своїх сторінках. Особисто я дуже задоволений з цього, бо це знає, що мій кореспонденції з Радянської України, сприймаються широкими робітничо-фармерськими читачами і "Укр. Голос" бачить в цьому певну небезпеку. Хай же піде далі. Чим більше писатиме, тим кращий розголос зробить моїм статтям, тим швидше закликають тих, хто не читав їх досі. А це значить, що українська робітничо-фармерська преса дістане нових читачів.

Хіба ж можна не радіти цьому? Будь ласка!

Хай наша армія — росте! м. Харків 5: червня 1930 р.

ЗА ПРИЛУЧЕННЯ ДО РАД. УКРАЇНИ

З приводу заяви міністра закордонних справ Бенеша про наслідки паризьких переговорів (про східні репарції) виступив комуністичний депутат Юран.

Він зазначив, що національне гноблення в Чехословаччині набагато тяжче, ніж за панування Австро-Угорщини. У той час, як безпосередні податки у сучасних округах зросли на 10 відс., у Словакії й Закарпатській Україні вони зросли на 73 відсотки. До всього цього прилучається сваваля поліції й жандармерії. Міста Закарпатської України й Словакії переповнені поліційні шпиги, що арештовують кожного, хто їм здається підозрілим. Криваву різанину у Буранаві (Закарпатська Україна) над сільською біднотою всі ще пам'ятають.

Компартія Чехословаччини, — говорить далі тов. Юран, — проголошує революційну боротьбу за право національних меншостей Чехословаччини на самовизначення аж до шквалитного відділення. Цю боротьбу вона розпочне в найшляхетнішій зв'язку з організацією пролетарської революції, покладає край національному гнобленню. Прилучення Закарпатської України до Чехословаччини державами переможницями й окупації її чеською буржуазією, акт, що поширює імперіалістичну роль Чехословаччини за межі середньої Європи й створює спільність інтересів між Польщею, Румунією й Чехословаччиною на ґрунті наступу проти СРСР, зокрема, проти Радянської України.

Не тільки величезними симпатіями, а й всім своїм бойовим революційним настроєм трудящі маси Закарпатської України живуть з Радянською Україною. Політична програма трудящих мас Закарпатської України — прилучення до Радянської України.

НАША ВІДПОВІДЬ ВСІМ ВОРОГАМ!

НАША ПРЕСА БУДЕ ЖИТИ І ЗРОСТАТИ, БО ЗА НЕЮ СТОІТЬ КЛЯСОВО-СВІДОМЕ РОБІТНИЦТВО.

На членських зборах відділу ТУРФДім в Монреалі у вівторок 24 червня 1930 р. ми спільно перечитали постанову і заклики робітників Видавничого Товариства, а якого довідалися про стан нашої преси.

Дискутувати довго не було над чим. Бо що тут дискусія допоможе? Гіркі часи коло робітництва, гіркі вони й коло нашої преси. А коли такі тяжкі часи коло робітництва, коли воно стає до активної революційної боротьби, то в такий час преса — це його могутня зброя. Бо тільки через свою пресу ми знаємо, що діється зараз у Ванкувер, Келгари, Вінніпегу, а тамешні робітники знають, що діється в Монреалі.

Прочитавши заклики робітників видавництва, ми спитали: — Скільки є нас присутніх на зборах? — 32, відповів голова. — А скільки нас є зараз без праці, піднесіть руки! — Піднесло руки 14 товаришів. Значить 18 з нас маємо працю, а 14, хоч вже ось літо, праці дістати не можуть. Перше слово дається тим товаришам, що працюють.

Встає один товариш і каже: "Я думаю, що нас агітувати не треба. Ми розуміємо теперішнє положення, ми бачимо боротьбу робітництва, бачимо, як поліція розправляється з безробітними, читаємо, як жовтобланині вороги наші скажено агітують проти наших організацій і нашої преси. "Укр. Голос" і інші газети підпалків всю свою силу звернули на затемнювання своїх читачів, на сіяння ворожнечі між українськими трудящими масами та на агітацію проти Радянського Союзу.

Хто це все нам вяснює, хто відбиває всі ці атаки, хто вказує нам правильний шлях боротьби? Наша робітничо-фармерська преса. Зараз криза коло робітництва, то й криза коло нашої преси. Ми мусимо допомогти нашій пресі!

Я кінчаю й складаю тиждень праці нашої преси, а решта за вами слово, товариші!"

Ніхто більше слова не забрав, але без дальшої дискусії вибрано пресовий комітет, який почав списувати жертвodawців. Зголосилися на зборах такі товариші:

С. Радчєф і тов. Рошко — по два тижні праці; По одному тижневі праці: т.т. Г. Мех, Л. Лакуста, П. Стефанюк, К. Крєвєнчук;

Іван Юзєнко, три дні праці; Д. Грушевський, два дні праці; По одному днів праці: Тов. Юфімов, Ф. Джинджеристий, Т. Бойчук, Тов. Шапак, Тов. Якубчук, І. Плавунський, Тов. Лазарук, Б. Мамчур, С. Кузик; П. Бойчук \$2.00.

Ще ще не всі товариші з відділу ТУРФДім. Вибраний комітет має порозумітися з іншими членами в цій справі, як також далі ще слово за членами відділу РЗТ та за членками відділу Жіночої Секції. Про дальший вислід Пресовий Комітет повідомить. Робкор, Монреал, Кве.

СПІШИМО З ДОПОМОГОЮ СВОЇЙ ПРЕСІ І ДРУГИХ ДО ЦЕГО КЛИЧЕМО

Мус Джо, Саск.

Едмонтон, Алта.

На поклик т. Т. Кобзєв, щоб зложити тижденьний заробіток робітничо-фармерській пресі, я поспішаю, помимо несприятливих обставин коло мене і виходю цю обов'язок, бо розумію, що наша преса під цю пору переживає матеріальну кризу, і потребує від нас — свідомого робітництва — негайної допомоги.

Зараз на кожному фронті праці йде загострена класова боротьба, яка потребує виснаження для широкого загалу. Зараз буржуазія скріплює всі свої сили до наступу, для цього вона вживає різних способів і метод. А головню буржуазна преса є провідником в цьому наступі. Вона підготує опінію проти кожного домагання голодних, одвертих безробітних: Проти цього мусить стати РОБІТНИЧА ПРЕСА і відбити всякі атаки.

Тож не сміємо допустити, щоб наша преса підупала, але ми повинні скріпити її матеріально. Я даю на пресу цілий тижденьний заробіток, і клянусь зробити це саме товариші:

Івана Гладія, Н. Олійника, в Мус Джо, Саск.; М. Гнатюка, Н. Суська і т-ку Г. Шмонь в Ріджайні, Саск.; Макара Холявчука, Івана Денисюка, Петра Огородника і Петра Ткача в Ді Пес, Ман.; Івана Соколова і Стаха Бєлєгая у Вєгревї, Алта.; Юрка Нікифорука в Келгарї, Алта.; М. Новаковського, в Мондейр, Алта.; М. Смита, К. Сомерка, Ст. Дубаса і Мусієнка, в Трансконі, Ман.; П. Юрєчкова і П. Качалу в Торонто, Онт.

Сподіюся, що товариші виконають свій пролетарський обов'язок, коли не повним тижднем, то хоч половиною — зрештою залежно від їхніх економічних обставин.

З товаришним привітом, Н. Давидюк.

Паркедей, Ман.

Відкликаюся на поклик тов. О. Хоміцького і, розуміючи значення, завдання та скрутне положення нашої преси, складаю на її допомогу свій тижденьний заробіток. Вірю, що ті жертви, які складають свідомі робітники в користь своєї преси, "потішають" тих жовтобланиних бусурманів, які домагаються насильної смерті нашої преси.

Складаючи свій тижденьний заробіток, кличу всіх свідомих робітників дати, хто може тиждень праці, хто півтижня, а вже вірю, що кожний, хто працює, може пожертвувати день праці своєму оборонцеві. Д. Адамє.